

RENOUACIÓ

Preus de subscripció

Un mes, 25 cènts. Número solt, 15 cènts.

Anuncis (Preu per mensualitats)

4.^{rt} plana, 4 ptes. : 6.e, 2 ptes. : 12.e, 1 pla.

Intercalats i remitis, a preus convinguts

Periòdic quinzenal, portaveu de la Joventut Nacionalista Republicana Socialista (en constitució)

Els treballs se publiquen baix la sola i única responsabilitat dels autors. No's retornen originals

REDACCIÓ
CLAVÉ, 3

ADMINISTRACIÓ
PRIM, 60

Tots els treballs són de reproducció lliure, indicant tant sols la procedència

Un principi de nacionalitat

I

En l'ús de les paraules, moltes voltes se confonen els termes Nació i Estat, essent com és i contra la raó de les coses, molt diferent el seu significat.

Nació, vol dir l'acoblament d'homes que viuen les mateixes costums, usen la mateixa llengua mare i tenen un marcat tipus psicològic i físic, que'ls separa de les demés agrupacions socials. I per Estat, s'entén aquell acoblament polític d'homes que's regeixen per les mateixes lleis.

D'aquestes dugues definicions, se'n desprèn que, en la vida política dels pobles, s'hi poden donar tres casos:

Primer: Que l'Estat se confongui amb la Nació; i aquesta és la forma més completa, car els governants dicten lleis per a tot l'Estat i com que aquest se compon d'individuos de la mateixa nacionalitat i tenen, per lo tant, les mateixes necessitats que responen a un mateix tipus psíquic-físic, és ben perfecta la compenetració entre governants i governats.

Segon cas: Que la Nació estigui subdivida en diversos Estats. Allavors la riquesa i les forces totals de la Nació, queden dividides en parts més petites, corresponents als Estats governants. No cal dir que aquesta forma política, és completament migrada, car desà la unió de aquells homes, germana de més, subdividint les seves forces.

El tercer cas, és l'Estat, amb poca o algunes nacionalitats, tal com la vista que la més d'essència política més lluny de la nació, és un grup d'una nació, mes o menys nombrosos, que's veuen passar per jou d'una llei dictada per homes que no saben el que jutgen, perquè no tenen les mateixes necessitats, ni el mateix temperament i psicología que tots els altres, i al seu poder, al poder que pel seu talent o pel que sigui, els ha donat.

Losaltres, sense partidaris de la primera forma política que acoblen als pobles, de manera que poden per a governar-los, mateixos, de cap manera poden admetre les mons que ls esters partidaris de que les coses seguiran iguals, ens donen, per a defensar la seva insipida teoria.

D'aquesta qüestió, pasqué, ja fa temps, el principi de nacionalitat, bona teoria, sols per a que els altres voltríem que governés al món, per a que el principi de la llibertat dels pobles.

D'aquest principi, en parlarem en el vinent número, car tenim por de que ja haurem omplert la columna de que disposem.

ESTEVE SARROCA

ASPECTES DE LA GUERRA

Los ojos y las orejas del enemigo

N. de la R.—Respectuosos amb el pensar agè, deixem en el propi idioma que s'ha escrit, el treball amb que honora les planes de RENOVACIÓ, el batallador periodista aragonés:

La guerra ha exacerbado en todas partes la espionanía. Los gobiernos y los ciudadanos de los Estados beligerantes se forjan una idea absurda de la extensión y de la profundidad y de la eficacia del servicio de información del adversario, y ven en todo extranjero un sospechoso, y en toda facha rara la pinta de un agente del enemigo. Lo que se gasta en contraespionaje monta muchos millones. Nada más la censura postal requiere un ejército de empleados y cuesta sumas fabulosas. Las cartas llegan con retraso y con el consabido letreo. *Opened by censor.* Se molesta a la gente. Se la perjudica. Y ¿para qué?

Está bien que León Daudet se dedique en París a la caza de espías. Ha nacido con esa vocación, y la naturaleza le ha dotado de olfato sutil para descubrirlos y de piernas largas para correr detrás de ellos como el galgo tras la liebre. Si *La Acción Francesa* no ladrara mucho, el público no se daría cuenta de que existe. Daudet, con sus vociferaciones inmoderadas, ha hecho dejar su puesto el director de la Compañía de Omnibus de París, y a Luciano Baumann, la dirección de los Grandes Magasins de Corbeille; ha hecho arrojar a Ullmann del Banco de Indochina y de la vicepresidencia del Comptoir National d'Escompte y ha descreditado a Soutter, director general de la Magli-Kub, y a Luis Dreyfus, el acaudalado negociante de granos y comanditario y fundador — dicen — de *L'Humanité*. Daudet es un psiquiatra, un calenturiento, es una cabeza llena de delirios, y no ve más que judíos, espías y *filoboches*.

Cuando Millerand mandó colocar en los bancos del Metropolitano y en los interiores de los tranvías el letrero que decía: «*Taisez-*

vous! Mefiez-vous! Les oreilles ennemies vous écoutent», y que el humorismo galo ha transformado en «*Raisez-vous! Mariez-vous! Les oreillers amis, vous attendent*», escribió Clemenceau, en «*El Hombre Encadenado*», estas ardientes palabras:

«No, no. Hablad, franceses. Hablad en voz bien alta, y que toda la *bochería* haga corro para escucharos. Decid sin miedo todo lo que os dicte el corazón. Vosotros no tenéis nada que ocultar, porque creéis en Francia y en vosotros mismos no menos firmamente que los que están en el campo de batalla. No desconfiéis de nadie, porque el enemigo no puede oír de vuestros labios nada que no sea noble, nada que no sea bello, nada que no sea bueno, nada que no sea mortal para él y consolador para la patria.»

Este lenguaje, refresca. Este lenguaje refrigera y lava. Lava la suciedad que se le pega a uno leyendo tonterías. Ese lenguaje, es digno del alma altiva, del alma quijotesca, rolandesca y bayardesca de Francia. Francia habla como Clemenceau, no como Millerand y Daudet.

A los ingleses, en materia de espionaje, también los dedos se les antojan huéspedes. ¿Qué clase de brujerías y de superstición es esa que ha logrado romper la flemma de esta gente y poner temblor en el corazón de la isla inconvertible? Al entrar en Inglaterra, le choca y le ofende a uno el interrogatorio inquisitorial que le hacen sufrir en Newhaven o en Folkestone. Pero eso no es nada. Lo más gordo, viene luego. El otro día regresábamos de Leeds dos españoles. Un militar, que nos oyó hablar en castellano, se nos acercó y nos pidió los pases. Más extraño aun es esto. Cierta tarde me estaba yo mirando con unos gemelos el palacio de Kensington. Una vieja que me vió, llamó a un guardia y me quiso hacer detener. El guardia, oyó cortésmente mis explicaciones y se echó a reír. Pero, la vieja insistía en que yo era sospechoso. Tuve necesidad de cagarme en la familia y de llamarla pendejo, en cuatro lenguas, para que me dejara en paz. Hace cuatro o cinco noches, se presentó en mí cuanto una *chamber-maid* y me dijo: — «De parte de la señora, que haga usted el favor de cerrar bien la ventana, que ha venido un hombre amenazando con denuciar a la policía, porque de esta habitación sale un hilo de luz, que él pretende que es alguna señal para llamar a los zepelines.» —

Ha sido necesario que Alemania llevara al mundo a esta guerra sin piedad, para que en Inglaterra pasen estas cosas. Nosotros, no las contamos para censurar a la patria de la libertad; sino para que se vea hasta qué punto este

huracán de violencias desencadenadas ha trastornado la tierra.

En medio de todo, el recelo de Francia y de Inglaterra se comprende. Francia se lo juega todo en esta guerra. Su derrota, sería su ruina. *La France vaincue, c'est la France foutue* — dicen nuestros hermanos de raza. — Inglaterra sabe que de su rival germánica debe temerle todo, y está ojo avizor.

Lo que no se explica, es que los alemanes, que son los inventores y los maestros del espionaje, sean los que más lo temen, sean los que adoptan medidas más rigurosas y más vejatorias para resguardarse de él. Al pasar la frontera de Holanda, saliendo del Imperio — cuenta un periodista, — le hacen sufrir a uno cuatro registros. Os quitan casi todo lo que lleváis, y no os dejan encima más que el vestido y el papel moneda. Cartas, periódicos, todo os lo miran. Luego, os hacen pasar a un despacho, en el que hay varios oficiales. Una vez allí, os obligan a ponerlos en cueros, y un soldado humedecé uno de sus dedos en un vaso de aceite, y os lo mete por el ano. Si el soldado dice «*Nicht!*», podéis vestiros y entrar en Holanda.

El procedimiento, como se vé, es bien alemán. A nuestros germanófilos les debe de parecer un encanto. Sobre todo, a Jacinto Benavente. Nosotros proponemos una cosa. Que se eleve un monumento al dedo de ese soldado. El monumento, ya se supondrá de qué material ha de ser.

ANGEL SAMBLANCAT

De política farandulera

Els insignificants *conatos* de manifestacions monàrquiques i espanyolistes a que donà lloc la vinguda d'en Francos Rodríguez, varen induir-me a escriure un article parlant de política granollerina i de polítics granollerins; de faràndula i farandulers.

He recordat èpoques passades, en que fortes corrents idealistes havien creat en nostra vila, estats reals d'opinió, en prò de diverses doctrines polítiques; he recordat la magna valentia d'un vell partit republicà, *sense concejals*, però amb honra, amb homes i amb ideals; he recordat el jove catalanisme revolucionari d'«El Mosquit» i la lluita franca, honrada i acèrrima d'ambdues fraccions, contra l'odiós caciquisme que imperava.

¿Quins d'aquells prohoms queden en el teu sí, vell partit republicà de Granollers? ¿On són tots aquells que sempre havien sostingut la senyera de la república, allunyada de tots els còntubernis i de totes les immoralitats de la política regnant? ¿Quit queda, que conservi, no les idees, que prompte s'esfumaren, sino tant sols el nom de republicà, amb paraules i amb fets de tal?...

I d'aquells catalanistes lluitadors, infatigables i abnegats, ¿qui queda en son primitiu camp, de franca oposició a tot el que representés procediments innobles de la política corcada dels partits centralistes? ¿Qui conserva el record i sosté encare les campanyes enèrgiques d'«El Mosquit»? ¿Qui és capaç de seguir aguantant, ferma i sola, la senyera de les quatre barres, enfront la desmoralització, la farsa i el caciquisme?

Tot ha caigut. El vell partit republicà i el jove partit nacionalista s'ensorraren juntament, contaminats per les llagues incurables i repugnants dels vells partits centralistes i avui totes

les nostres lluites electorals, sols tenen com a fi el caciquisme d'un cacic o d'un altre cacic; els uns, procuren desenterrar el cadavre consumit del vell, per a aprofitar-ne les seves arts innobles, els seus vicis i les seves corrupcions polítiques; els altres, procuren crear-ne un de nou, abdicant, per a aconseguir-ho, de les seves idees, la seva historia i'l seu patriotisme.

Tot put a podrit. Tot ha caigut en la més odiosa de les degeneracions i no queden en peu més que'ls ideals sincers, però adormits, d'algún bon ciutadà perdut i oblidat entre tanta immundicia, tanta asquerositat, tanta falsetat i tant desvergonyiment polític i ciutadà.

Observem fets.

L'ex radical Torras, abandona les files de la *Lliga*, per trobar-la excessivament conservadora, i ¿on se'n va? Lògicament, si de la *Lliga* no l'ha espantat el nacionalisme, sino el dretisme, el senyor Torras devia ingressar en un partit tant catalanista com la *Lliga*, però de tendències democràtiques, i no ha pensat així. El catalanista i demòcrata Torras, entra en les files d'un partit que ni és catalanista, ni es demòcrata; ans bé tot el contrari.

Els granollerins devem agrair al senyor Torras la part importantíssima que ha prè en el sanejament de la nostra administració municipal; però no per això podem deixar d'assignar-li'l tant de culpa que li correspon en la desmoralització política, en l'enderrocament dels ideals de tota mena, en la bancarrota del partit republicà, en la suplantació dels patriòtics sentiments anti-centralistes per la passivitat estúpida de la política personal i madrilenya.

I enfront, fent *pendant* amb ell, en Coma, el *leader* de la «Popular», el més acèrrim lluitador contra la política nefasta d'en Barangé, Tardà i companyia, en el moment en que tot el poble està pendent de la seva oratoria fogosa i dels seus actes patriòtics i democràtics, fa una *pirueta*, cau en les files aburgesades de la *Lliga* (mal menor) i seguidament, oblidant el passat, abraça als prohoms del vell caciquisme, els glorifica i adopta llurs desacreditats sistemes polítics, després de perdonar llurs immoralitats administratives, abans tant combatudes.

Podem guardar-li les consideracions degudes, pel seu passat i pel seu present, com a catalanista; però de la seva obra política, sols devem parlar-ne anatematitzant-la, ja que no és l'obra d'un ver catalanista, ni és l'obra de cap home que desinteressadament militi en un partit.

A tots els republicans, a tots els catalanistes, àdhuc a tots els carlins i a tots els que lluitaren anys i més anys contra l'oligarquia, contra'l caciquisme i contra totes les males arts i corrupcions electorals, he de dir-los-hi que poden prescindir momentaniament de les nostres idees, quan se tracta de col·laborar a un acte de protesta, de cultura o de patriotisme; però, passat aquell moment, la persistència de les coalicions, és immoral: d'aquesta immoralitat, neix el pessimisme; d'aquest pessimisme, el desengany; del desengany, el total ensorrament de tots els partits.

Després d'una coalició, és precís que cada hui torni al camp on militava, que conservi la seva llibertat d'acció, que conservi'ls seus ideals i pugui pregonar-los, i els pregoni amb el cap ben alt: si així's fes, se podria sanear la política, com s'ha sanejat l'administració.

Si així ho havessin fet; avui, vosaltres, republicans i regionalistes, no us trobaríeu lligats als representants d'aquella oligarquia que

tant combatereu; ni tindrieu d'abaixar la cara al veure que vostres concejals, vostres companys inseparables de coalició, representen el esperit anticatalà, l'esperit espanyolista, l'esperit monàrquic, enfront de l'esperit nacionalista, republicà i democràtic de Catalunya.

Ni us veuríeu obligats, senyors republicans, per esperit de solidaritat o de sumissió, a renegar de vostres ideals, cridant *¡Viva el Rey!* en un banquet, que fóra còmic, si no hi havés l'escena monetaria; a aplaudir els actes de govern o de desgovern d'aquells que promulgaren la llei de Jurisdiccions, d'aquells que sostenen la guerra al Marroc, en defensa d'interessos particulars, d'aquells que arrenquen del ministeri a un home com l'Urzáiz perquè intenta situar-se enfront de les grans companyies monopolitzadores de la riquesa espanyola; ni us veuríeu obligats a callar sobre'ls fets militaristes de Girona, mentres en el fons de la vostra ànima sentiú créixer l'esperit de revolta i d'odi, mentres els vostres punys se clouen rabiosament; ni observariéu impassibles còm l'ajuntament vostre, constituït amb homes criats en la democràcia i el republicanisme, — indiferent davant d'aquells fets — s'adhereix entusiasmat a la proposta de concedir la creu de beneficència al Rei d'Espanya i felicita als Romanones, Albas i demés personatges de la *troupe* cortisana, en quan rematen cada una de les escenes còmic-líric-equilibrades que formen el programa de la farsa patriotera.

F. MONTAÑA

RÀPIDA

LA DARRERA AMNISTIA. — La magnanimitat ministerial, obrirà les portes afroses de la presó a tots aquells que l'ideal fermament sostentat i sostingut, ha fet caure sota les urpes de les lleis, mal anomenades protectores de l'equilibri social i polític de nostre país

Tots aquells martres de la llibertat de pensar i manifestar-se; gaudiran ja del sol i l'aire pur, que vivificarà de nou son condormit pensament, per a esplaiar-se, altre volta, en la propagació de llurs ideals, caient, pot-ser a no trigar gaire, sots les mateixes reixes que ara se'ls hi obren.

Tots aquells exaltats que, en el paroxisme de sa exhuberant passió per sa idea política, pertorbaren la pau ciutadana en jorns de lluita i febrils excitació social; podran admirar altre volta aquella mateixa societat per la qual i per sa redempció, ells se trobaven privats de llibertat.

Tots aquells altres, que esporoguits i fastiguejats de sa patria, s'exil·laren voluntariament a terres llunyanes, per no acomodar-se'l seu esperit a les exigències dels manaments que'ls deien que havien d'anar a fer-se matar per ella, fent així un greu manament; podran tornar a la terra on nasqueren, condicionant, això sí, el llur esperit al compliment d'aquell sagrat (!) deure.

Tots, tots... menys (no hi podia mancar) els que tingueren la osadía de menyspreuar, directa o indirectament, la patria, el rei i l'exèrcit.

No; per aquests no hi ha perdó. Tenen, aquests estaments, una duresa, que, com la del diamant, és inatacable.

Tenen una netedat imperturbable, que'ls fa immaculats. I... tenen, sobretot, unes lleis liberals, que estronquen la llibertat de posar-los en entredit.

SIGUEM OPTIMISTES

L'haver parlat, dies enrera, amb un estimat amic, nacionalista republicà, sobre'ls nostres propòsits d'organitzar en aquesta vila una agrupació nacionalista, de caràcter avençat i amb periòdic que fos orgue de l'agrupació en projecte, me dona lloc a escriure aquest modest article, el qual no té altre finalitat que intentar fer reviuir la fè i l'entusiasme per als ideals i amarar d'optimisme el cor dels joves granollerins que no s'hagin deixat abatre pel pessimisme regnant en nostre poble, com diu l'al ludit amic, del qual me sembla encare oir les desencoratjadores paraules: «Haveu escollit una mala època, per a venir a fer política nacionalista i republicana. Està mal parat, això de la república i el nacionalisme.»

Jo, la veritat, ho regonec que està malament, per a disort de Catalunya, la política d'aquest matí, car seria per demés negar-ho; més, com nosaltres som joves i el pessimisme sol ésser patrimoni dels vells i dels desenganyats, en contra l'opinió de l'esmentat amic, entenc que ara és quan havem de treballar amb més coratge, per a conservar ben alta la bandera de Catalunya republicana; per això és que avui me dirigeixo a tot el jovent en general i d'un modo especial als que combreguin o simpatitzin amb les nostres idees; i, sense altre autoritat que la que'm concedeix el meu arrelat optimisme, me permeto endreçar-li les següents paraules d'encoratjament:

Tinguem fè i entusiasme pels ideals renovadors. Siguem conseqüents i animosos per a la causa de Catalunya. No defallim. Siguem optimistes.

Fixeu-vos que'l que aquestes ratlles escriu, ha presenciat, amb dolor i indignació, les diverses crisis i desercions ocorregudes en el camp del republicanisme, i, malgrat tot, ha mantingut sempre dins son cor el caliu dels ideals nacionalistes i republicans.

Siguem perseverants. Ajudeu-nos en la tasca de reivindicació política que emprenem amb aquest periòdic, puix encare que'l camí a seguir per a l'assoliment dels nostres ideals vos apareixi, de moment, sembrat d'espines, penseu que, al final, podem trobar-nos que sigui'l que'ns condueixi a la somniada llibertat de nostra nacionalitat i, per lo tant, se comenci des d'allavors, una era nova de progrés i d'emancipació.

Entengueu que la missió que'ns imposablem no és pas la del *medro*, ni nostres aspiracions les d'obtenir un acta de regidor. No. El que nosaltres ens proposem, és inculcar els ideals, que creiem de redempció, a la joventut d'aquesta vila que, per a disort, n'està tant mancada; i, si podèssim esculpir dintre son cor l'emblema revelador de nostres ansies de renovació, sentiríem el goig inefable que produeix l'haver sabut complir el nostre deure sagrat de ciutadania ideològica.

Cal repetir-ho. No desmaiem. Siguem optimistes i conseqüents amb les idees redemptores i, si ho fem així, a no tardar veurem renaixer el sol de la dolça esperança; la qual, més tard, sens dubte, se convertirà en la realitat més esplendent, puix quan els ideals són justos i generosos, indefectiblement han de triomfar.

J. LLEGET

NOVES

CONFRARES ARRIBATS. — Per primera vegada han vingut a nostra Redacció'ls periòdics «L'Avenç», de Borges Blanques i «Lacetania», de Solsona, amb els quals amb gust sostindrem el canvi.

Ha arribat també a nostra Redacció'l notabilíssim nombre extraordinari que ha publicat el nostre confrare i company de causa, «Renovació», de Tarragona, dedicat als voluntaris catalans de la gran guerra i com homenatge als països aliats. Vé avalat amb prestigioses firmes d'escriptors catalans i estrangers i il·lustrat amb una magnífica al·legoria policromada en sa primera plana. Felicitem als companys tarragonins per aital extraordinari.

UNIÓ CATALANISTA. — Amb assistència de més d'un centenar de representants, se celebrà, el diumenge passat, el Consell general anunciat, prenent-se, després de llarga discussió, l'acord de ratificar el Missatge de la Junta Permanent, del 3 de gener de 1915, o sigui que l'actuació de l'Unió ha d'ésser essencialment democràtica i socialista. No cal dir que'ns congratulem d'aital decisió.

Fou aclamada, després de laboriosa deliberació, la nova Junta Permanent, composta dels companys següents: president, Amadeu Peig; vispresident, P. Manén i Artís; tresorer, A. Colomer i Tutau; vocals, Josep Serra, T. Comas i Corbera, Jaume Cardús i J. Moner i Costa; secretari de propaganda, Ramón Durán; secretari de relacions exteriors, Francesc Rosell; secretari d'acció cultural i social, J. Grant i Sala; secretari general, F. X. Casas i Briz.

Felicitem al nostre company i compatriota, en Trinitat Comas, per l'honor obtingut de figurar en la Junta Permanent de l'entitat benemèrita capdal del nacionalisme català.

PER AL SENYOR ALCALDE. — Malgrat els insistents pregons prohibitius de treure les matèries excrementícies en determinades hores del dia, és lo cert que aquestes extraccions venen efectuant-se, per part de molts veïns, talment com si no hi havés autoritat. Així ho han vingut fent molts, entre'ls quals s'hi troba'l veí Delfi Busquets, que anomenem per la circumstància d'ésser, son fill Lluís, empleat municipal i, per tant, primer obligat a complir els manaments de l'Arcaldia.

¿Es que no hi hà manera d'evitar que tinguem de respirar aquestes *flairoses essències*?

LES DITXOSES ACERES. — En vista de la poca pressa que porta'l nostre Ajuntament per a la reconstrucció de les acerces, ens permetem fer-li novament memoria de la vergonyosa situació en que's troben; prometent insistir fins a veure complert l'acord que, relatiu a aital millora, va prendre'l nostre excel·lentíssim, i del qual donarem compte en el primer nombre de RENOVACIÓ.

CURSA PEDESTRE. — Llegim en nostre confrare d'aquesta vila, «El Gingle», que'l «Centre Excursionista de Catalunya», n'organitza una per al vinent mes, en la que'ls corredors hauràn de salvar la distancia «Granollers-Argentona».

De tant important prova'n donarem compte oportunament.

ESPECTACLES. — «Unió Lliberal»: S'hi representà amb força justesa, en la diada de Tots Sants, l'obra anomenada «Genoveva de Brabante», tenint una entrada a vessar. En els entreactes, hi tocà escollides composicions l'orquestra «La Moderna». Per aital èxit teatral, avui celebren, els aficionats d'aquella Casa, un àpet commemoratiu. Creiem que no n'hi hà per tant.

— «L'Alhambra»: En la mateixa diada, se representà, per la «Joventut Alhambrina», el drama «La bogeria» i la comedieta «La forastera». Tots els aficionats compliren, en els seus respectius papers, sortint la representació forsa acabada i amb bona direcció escènica.

— En «La Violeta Catalana» i «Amigos de la Unión» també s'hi celebraren funcions pels aficionats de les cases respectives, essent la representació donada en el *Coro*, a benefici d'un soci de la Cooperativa Vallesana.

— «Mundial Cine»: No val la pena de parlar-ne.

* * *

Felicitem als joves de «La Violeta» y «La Alhambra», per haver fet els prospectes en la nostra llengua i haver escollit les obres en el repertori de nostre Teatre Català.

OBITUARI. — El divendres de la setmana passada va morir, a la tendre edat de 16 anys, la xamosa noia María Fernández Vidal, germana de nostres amics Antón i Manuel, als quals, i a sa família, donem el nostre més expressiu condol.

DE SPORT. — L'estol de joves obrers que mantenen viu entre nosaltres l'entusiasme per l'sport del foot-ball, aniràn avui a jugar un partit amb els seus col·legues de Sentmanat. Els desitgem igual sort que diumenge passat, que aconseguiren quatre *goals* contra un, en el *match* amistós amb els de Premià de Mar.

ERRADA. — En l'article de l'Esteve Sarroca que va a primera plana d'aquest mateix número, hi hà una errada. L'epígraf, que diu *Un principi de nacionalitat*, ha de dir *El principi*, etcètera.

Restaurant de l'Estació de M. Z. R.

a càrrec de

MANUEL ARGEMÍ

RIFA-REGAL

d'un

MAGNÍFIC MEUBLEPHONE

en combinació amb la Rifa de Nadal.

Es un artístic aparell fonogràfic, allotjat dins una preciosa caixa de caoba, amb adornaments de bronze. Tot ell va tancat amb persianes i és proveït d'un departament per a les plaques. Llum elèctrica a l'interior.

Acompanyen al MEUBLEPHONE un centenar de plaques dobles, impressionades pels millors artistes i institucions musicals.

Preu del bitllet, 10 céntims

Renovació

SE VEN A LA

BOTIGA NOVA

IMR. DE E. CARRELL : GRANOLLERS

La Unión i El Fénix Español

Companyia d'asegurances reunides
(INCENDIS i VIDA)

Representant a Granollers:

José Casado Muriel

ALFONS IV, 26

SABATERIA

de

N. Valls i fill

Calçat sòlid i elegant
a preus reduïts

CARRER DE SANT ROC, 5

Botiga Nova

Carrer Anselm Clavé, 16

GRAN ASSORTIT
en Postals, Objectes d'escriptori
i Perfumeria

Figurins:

París Elégant i La Femme chic

Fotografia BOSCH

Retrats al bromur

Reproduccions i Ampliacions

50 per 60 centimetres des de

5 PESSETES

Espanya Vitalicia

COMPANYIA DE SEGURS SOBRE ENFERMETATS

Metge Representant: **DON ALFRED CANAL**

TAULA DE SUBSIDIS

Categories	PRIMES		SUBSIDIS DIARIS			SUBSIDI DEFUNCIÓ
	De 10 a 42 anys	De 42 a 55	Medicina	Ciruj. Major	Ciruj. Menor	
1. ^a	0.60	0.95	1.50	1.50	1.00	12.50
2. ^a	1.10	1.35	3.00	3.00	2.00	25.00
3. ^a	1.60	1.85	4.00	4.00	2.50	35.00
4. ^a	2.10	2.60	5.00	5.00	3.00	40.00

NOTA IMPORTANT : El subsidi per defunció pot augmentar se fins a 200 ptes satisfent una sobre-prima de 0.20 ptes. cada mes.

ESTEVE

CAMILLO

CALITAT EXTRA SUPERIOR

Vendes a l'engrós i al detall * Exportació a provincies

CARRER D'EN PRIM, 87

Arderiu Payerols i C.^a

TRANSPORTS

CARRER DEL REC, 15

Barcelona

¡No hi há més, senyors!... Quan tinguin sed, no demanin
altre cosa que les Begudes Gaseoses, Sifons i Aixarops

DEPÓSIT DE LA CERVESA DAMM

CLOTET

Carrer de Barcelona, 16 i 18

CORONES

Gran assortit per a
: la diada de difunts:

Miquel Iglesias

PLAÇA DE LES OLLES, 14

SASTRERIA

de

J. Sitjes Freixas

:: Confecció esmerada de trajos i
tota classe d'abrics (gabans, etc.)

Plaça Major, 27

LA CATALANA

Societat de Segurs contra Incendis a Prima Fixa
Domiciliada a Barcelona
Rambla Catalunya, 15 i Corts, 264

Agent amb cartera
a Granollers i son Partit

Pere Novellas Valls

Carrer d'Alfons IV, 30